

SISÄLLYS

Esipuhe.....	V	Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeus- sopimuksista 29.12.2016/1397; otteita	217	
Lyhenteet.....	VI	Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä 21.12.2010/1207; otteita	220	
A. YLEISET SÄÄNNÖKSET TYÖSUHTEESTA		B. HENKILÖSTÖN OSALLISTUMISJÄRJESTELMÄT		
Työsopimus ja työehtosopimus		Yhteistoimintalaki 30.12.2021/1333		233
Työsopimuslaki 26.1.2001/55.....		Laki yhteistoiminta-asiamiehestä 30.3.2010/216		241
Työehtosopimuslaki 7.6.1946/436		Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritys- järjestelyissä 13.8.2004/758		243
Laki työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta 26.1.2001/56		Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisön- laajuisissa yritysryhmissä 30.3.2007/335		251
Laki työntekijöiden lähettämistä 17.6.2016/447.....		Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624; otteita		258
Laki kauppaedustajista ja myyntimiehistä 8.5.1992/417.....		Henkilöstörahalolaki 5.11.2010/934		266
Laki maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta 8.5.2009/305		Valtioneuvoston asetus henkilöstörahaloista 18.11.2010/988		275
Yhdenvertaisuus sekä tasa-arvo		C. TYÖRIITOJEN SOVITTELU SEKÄ TUOMIOISTUIMET		
Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325.....		Laki työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelu- toimenpiteiden edellytyksistä 27.7.1962/420 ..		282
Laki yhdenvertaisuusvaltuutetusta 30.12.2014/1326		Valtioneuvoston asetus työriitojen sovittelusta 30.12.2024/1085		285
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609.....		Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeus- luvista 19.5.2004/400		285
Laki tasa-arvovaltuutetusta 30.12.2014/1328		Laki oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa 31.7.1974/646		288
Laki yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta 30.12.2014/1327		Tuomioistuinlaki 25.8.2016/673; otteita		296
Valtioneuvoston asetus etnisten suhteiden neuvottelukunnasta 17.6.2015/771.....		Laki välimiesmenettelystä 23.10.1992/967.....		299
Ilmoittajan ja yksityisyyden suoja		D. TYÖAIKA JA VUOSILOMA SEKÄ VAPAA		
EPNAs (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (GDPR) 27.4.2016; otteita		Työaika		317
Tietosuojalaki 5.12.2018/1050.....		Työaikalaki 5.7.2019/872		317
Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 13.8.2004/759.....		EPNAs (EY) N:o 561/2006 tieliikenteen sosiaali- lainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta 15.3.2006 (ajo- ja lepoaika-asetus)		326
Laki sähköisen viestinnän palveluista 7.11.2014/917: VI osa		Vuosiloma		338
Turvallisuukselvityslaki 19.9.2014/726; otteita		Vuosilomalaki 18.3.2005/162.....		338
Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504.....		Vapaat		346
Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 20.12.2022/1171		Laki itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä 26.11.1937/388		346
Työsuuhdekeksinnöt		Laki vapunpäivän järjestämisestä työntekijäin vapaa- päiväksi eräissä tapauksissa 27.4.1944/272		346
Laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29.12.1967/656		Opintovapaaalaki 9.3.1979/273.....		346
Asetus oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 10.6.1988/527.....		Opintovapaa-asetus 7.12.1979/864		348
Tilajaavastuu		E. TYÖTURVALLISUUS		375
Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 22.12.2006/1233		Yleiset säännökset		363
Sosiaali- ja terveystieteiden päätös tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) valvonnan siirtämisestä Uudenmaan työsuojelu- piiriin työsuojelutoimistolle 16.1.2007/49.....		Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738		363
		Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveysvaatimuksista 18.6.2003/577		375

Melu ja ääriä

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuvilta vaaroilta 26.1.2006/85	378
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta ääriästä aiheutuvilta vaaroilta 27.1.2005/48	380

Kemikaalien käyttö työpaikalla

Kemikaalilaki 9.8.2013/599	383
Valtioneuvoston päätös työntekijöille aiheutuvan suuronnnettomuusvaaran torjunnasta 23.9.1999/922	394
Valtioneuvoston asetus kemiallisista tekijöistä työssä 9.8.2001/715	395
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista 13.2.2025/55	399
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilta vaaroilta 14.12.2017/933	399
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus biologisten tekijöiden luokituksista 29.10.2020/748	402
Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville, perimää vaurioittaville ja lisääntymiselle vaarallisille tekijöille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä 11.6.2020/452	402
Valtioneuvoston asetus syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista, perimää vaurioittavista ja lisääntymiselle vaarallisista tekijöistä työssä 21.3.2024/113	404
Valtioneuvoston päätös ympäristön tupakansavusta ja siihen liittyvän syöpävaaran torjunnasta työssä 8.12.1999/1153	407
Laki eräistä asbestipurkutöitä koskevista vaatimuksista 22.5.2015/684	409
Valtioneuvoston asetus asbestityön turvallisuudesta 25.6.2015/798	410

Koneet ja laitteet

Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta 12.6.2008/400	414
Valtioneuvoston asetus työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälytyksestä 18.10.2012/568	417
Valtioneuvoston asetus laserlaitteista ja niiden tarkastuksesta 24.4.2008/291	417
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuvilta vaaroilta 25.2.2010/146	421
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta 19.5.2016/388	422
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 12.6.2008/403	425
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista 21.5.2015/687	433
Valtioneuvoston asetus henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä 20.5.2021/427	435
Valtioneuvoston päätös käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä 22.12.1993/1409	447
Valtioneuvoston päätös näytöppäätetyöstä 22.12.1993/1405	448

Rakennustyön turvallisuus

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 26.3.2009/205	450
Valtioneuvoston asetus rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevydestä ja turvallisuussuunnitelmasta 20.10.2011/1088	465
Työministeriön päätös rakennustyömaiden henkilöstötiloista 3.11.1994/977	465

Räjätys- ja louhintatyö sekä muu räjähdysvaara

Kaivoslaki 10.6.2011/621; otteita	467
Valtioneuvoston asetus kaivosturvallisuudesta 29.12.2011/1571	471
Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta 16.6.2011/644	474
Panostajalaki 3.6.2016/423	477
Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista 16.6.2016/458	481
Valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilmaiseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta 18.6.2003/576	483

Säköturvallisuus

Säköturvallisuuslaki 16.12.2016/1135	486
Valtioneuvoston asetus sähkötyöstä ja käyttötyöstä 21.12.2016/1435	503

Säteily

Säteilylaki 9.11.2018/859	505
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta 22.11.2018/1045	534
Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä 22.11.2018/1034	535
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä 22.11.2018/1044	544

Muuta lainsäädäntöä

Tartuntatautilaki 21.12.2016/1227; otteita	547
STM määräyskoelma 2003:1, 30.12.2003: Työnantajalle annettava selvitys terveydentilasta tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi	550
Valtioneuvoston asetus raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden ja imettävien työntekijöiden suojelemisesta työssä vaaraa aiheuttavilta tekijöiltä 27.3.2024/143	553
Valtioneuvoston asetus puunkorjuutyön turvallisuudesta 23.8.2001/749	554
Valtioneuvoston asetus alusten lastauksen ja purkamisen työturvallisuudesta 1.7.2004/633	555

F. TYÖSUOJELUN VALVONTA JA HALLINTO

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 20.1.2006/44	568
Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta 16.12.2016/1137	580
Valtioneuvoston ohjesääntö 3.4.2003/262; otteita	585
Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysministeriöstä 28.6.2017/491; 4 §	586
Valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä 15.11.2007/1024; 1 ja 2 §	586
Laki työsuojeluhallinnosta 8.1.1993/16	587
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimialueista 9.12.2015/1494	588
Valtioneuvoston asetus työsuojeluneuvottelukunnasta 16.7.2009/565	589
Valtioneuvoston asetus työsuojelulautakunnasta 21.1.2010/53	589
Laki työsuojeluhenkilörekisteristä 23.11.2001/1039	590
Laki työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä 5.11.2010/1053	591
Tasavallan presidentin asetus työympäristötyön erityisansiomitalista 22.6.2022/485	592

Laki työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta 24.2.1978/159	593
Asetus työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta 29.6.1978/501; 1 ja 2 §	595
Työsuojelurahastolaki 6.4.1979/407	596
Valtioneuvoston asetus työturvallisuussäännöksiä valmistelevalta neuvottelukunnasta 4.12.2003/1048	596
Valtioneuvoston asetus kemikaalineuvottelukunnasta 28.8.2014/706	597
Valtioneuvoston päätös viranomaisten yhteistoiminnasta räjähdysainetarkastusten suorittamisessa 14.4.1978/280	597

G. TYÖTERVEYSHUOLTO

Työterveyshuoltolaki 21.12.2001/1383	603
Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asian-tuntijoiden koulutuksesta 10.10.2013/708	608
Asetus työterveyshuollon neuvottelukunnasta 20.10.1978/784	610
Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 27.12.2001/1485	611
Valtioneuvoston asetus huumausainetestien tekemisestä 7.4.2005/218	613
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden työterveyskortista rakennustyössä 14.12.2006/1176	614
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734; otteita	615
Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 9.10.1992/912; otteita	618
Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326; 18 ja 19 §	618
Tupakkalaki 29.6.2016/549; otteita	619
Valtioneuvoston asetus tupakointitiloista ja tupakointikiellon hakemisesta asuntoyhteisöön 7.7.2016/601	621

H. TAPATURMAT JA AMMATTITAUDIT

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 24.4.2015/459	631
Sosiaali- ja terveysministeriön päätös tapaturmavakuutuslain mukaisten etuuksien ja muiden markkamäärien sitomisesta palkka- ja hintatason muutokseen 19.12.1995/1608	675
Valtioneuvoston asetus työtapaturma- ja ammattitautilaisa tarkoitettua haittaluokituksesta 11.6.2015/768	676
Valtioneuvoston asetus ammattitautiluettelosta 11.6.2015/769	688
Laki opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta 24.4.2015/460	690
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työtapaturma- ja ammattitautilain 87 §:n 3 momentin mukaisen haittarahan kertakorvauksen perusteista 3.12.2024/800	691
Laki tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta 30.12.2010/1316	695
Valtioneuvoston asetus työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vuosityöansion määrittämisestä 10.12.2015/1466	698

I. NUORET TYÖNTEKIJÄT

Laki nuorista työntekijöistä 19.11.1993/998	702
Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallista ja vaarallista töistä 15.6.2006/475	704
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta 25.4.2012/188	705
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta 25.4.2012/189	707
Alkoholilaki 28.12.2017/1102; 38 §	707

J. AMMATILLINEN OSAAMINEN JA KOULUTUS

Laki ammatillisesta koulutuksesta 11.8.2017/531	715
Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 5.10.2017/673	740
Laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta 30.12.2024/1077	746
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 2.10.2017/680	748
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa 6.10.2017/699	754
Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä 20.12.2013/1136	757
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opinto-sosiaalisista etuuksista 5.10.2017/679	757
Laki koulutuksen korvaamisesta 20.12.2013/1140	757
Laki Jarkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta 29.6.2021/682	758
Valtioneuvoston asetus työ-, koulutus- ja elinkeinoasiain neuvostosta 19.6.2008/433	760

K. PALKKATURVA JA PALKAN ULOSMITTAUS

Palkkaturvalaki 27.11.1998/866	764
Valtioneuvoston asetus palkkaturvasta 22.12.2009/1276	770
Ulosottoakaari 15.6.2007/705; otteita	771

L. SOSIAALITURVAMAKSUT JA TYÖTÖMYYSETUUKSIEN RAHOITUS

Laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta 9.9.2016/771	781
Laki sairausvakuutusmaksujen maksuprosenteista vuonna 2025 5.12.2024/694	782
Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta 24.7.1998/555	782
Valtioneuvoston asetus työttömyysetuuksien rahoituksesta 18.12.2014/1277	797
Valtioneuvoston asetus työttömyysvakuutusmaksujen erääntymisestä ja eräpäivistä 28.12.2018/1375	797
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työttömyysvakuutusrahastolle omavastuumaksuasiassa ilmoitettavista tiedoista 15.12.2008/1046	797

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun huomioon ottamisesta sairausvakuutusjärjestelmän mukaisissa päivärahoissa ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaisissa kuntoutusrahoissa 19.12.2008/1027..	798
--	-----

M. TYÖTTÖMYYSTURVA SEKÄ TYÖVOIMAPALVELU

Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290	819
Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta 30.12.2002/1330	862
Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta 22.12.2006/1299	865
Työttömyyskassalaki 24.8.1984/603	869
Valtioneuvoston asetus työttömyyskassalain täytäntöönpanosta 22.3.2001/272	878
Valtioneuvoston asetus työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta 30.12.2002/1332	880
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista 27.8.2024/512	884
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työssäkäyntialueista 17.12.2009/1153	885
Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta 20.11.2009/897	895
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta 28.12.2018/1373	902
Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380	912
Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381	938
Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaannpanosta 23.3.2023/383	940
Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista 20.6.2024/385	943
Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta 20.6.2024/386	946
Valtioneuvoston asetus työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallin organisoimisesta 20.6.2024/388	947
Laki rekrytointitukikokeiluista 14.1.2022/20; otteita	947
Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189	949
Valtioneuvoston asetus valtion korvauksesta kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen 30.12.2014/1393	954
Laki työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä 9.10.2009/738	954

N. SAIRAUSVAKUUTUS

Sairausvakuutuslaki 21.12.2004/1224	961
Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta 30.12.2004/1335	1011
Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15.7.2005/566	1015

O. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKE

Työntekijän eläkelaki 19.5.2006/395	1039
Työntekijän eläkelain voimaannpanolaki 19.5.2006/396	1083
Työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaannpanolaki 29.1.2016/71	1090
Valtioneuvoston asetus työntekijän eläkelain täytäntöönpanosta 5.10.2006/874	1092
Laki työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta 26.8.2005/677	1093
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus eläkkeen vähentämisestä ja muuttamisesta 23.12.2016/1428	1097
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus eläkkeen kerta-suorituskertoimista 10.12.2021/1095	1098
Laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta 27.6.2003/644	1104
Valtioneuvoston asetus valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta 16.12.2004/1146	1105
Laki eräiden työeläkkeiden tarkistamisesta työeläkkeen ja kansaneläkkeen yhteensovittamisen johdosta 26.7.2002/635	1106
Laki suoran lisäeläkejärjestelyn turvaamisesta työnantajan maksukyvyttömyyden varalta 6.3.2015/209	1109
Valtioneuvoston asetus suoran lisäeläkejärjestelyn turvaamisesta työnantajan maksukyvyttömyyden varalta 16.4.2015/446	1110
Laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista 19.11.2021/946; otteita	1110
Laki lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista 19.11.2021/947; otteita	1118
Vakuutuskassalaki 19.11.2021/948; otteita	1123
Laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaannpanosta 19.11.2021/951	1127
Laki vapaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasarvoistamisesta 28.11.1997/1038	1131

P. ERITYISSÄÄNNÖKSIÄ

Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista 13.6.1929/228; 3 luku	1143
Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412	1148
Laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa 22.12.1978/1061	1166
Laki velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578	1169
Konkurssilaki 20.2.2004/120; otteita	1171
Korkolaki 20.8.1982/633	1174
Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 25.4.1930/150	1179
Oikeudenkäymiskaari 1.1.1734/4; otteita	1180
Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2025 13.11.2024/627	1181
Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2024 toimitettavassa verotuksessa 11.11.2024/624	1185
Verohallinnon päätös vuodelta 2025 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista 11.11.2024/623	1185
Tuloverolaki 30.12.1992/1535; 10 §	1189
Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558; otteita	1191
Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118; 25 §	1195

Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11.8.1978/627; oteita	1195
Rikoslaki 19.12.1889/39; oteita	1196
Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301; oteita	1202
Valtioneuvoston asetus ulkomaalaislaissa tarkoitettun työnantajan sertifiointin myöntämisen edellytyksistä 23.2.2023/250	1210
Valtioneuvoston asetus työntekijän oleskeluluvan palkkarajan suuruudesta 19.12.2024/860	1210
Valtioneuvoston asetus ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien työehto- ja lupavalvonta-asioiden neuvottelukunnasta 7.10.2021/862.	1210
Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä 14.12.2017/908	1211
Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten 3.5.2024/224	1215
Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten 14.12.2017/907	1219
Valtioneuvoston asetus yhteiskunta- ja yritysvastuun neuvottelukunnasta 4.9.2008/591	1222
Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta 4.6.2021/487	1223

Q. TYÖMARKKINA-KESKUSJÄRJESTÖJEN YLEISIÄ SOPIMUKSIA

Työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteisiä sopimuksia ja suosituksia

Työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteiset näkemykset tekoälyn hyödyntämisestä työpaikoilla 19.3.2025 (AKAVA, EK, KiT, KT, SAK, STTK, VTML) ...	1226
Työ- ja virkaehtosopimusten sukupuolivaikutusten arviointia koskeva työmarkkinakeskusjärjestöjen suositus 22.11.2021 (AKAVA, EK, KiT, KT, SAK, STTK, VTML)	1227
Työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteinen ohjeistus työpaikan tasa-arvosuunnitteluun (AKAVA, EK, KiT, KT, SAK, STTK, VTML)	1227
Suositus päihdeongelmien ennaltaehkäisystä, päihdeasioiden käsittelystä ja hoitonohjauksesta työpaikoilla 2016 (AKAVA, EK, KiT, KT, SAK, STTK, VTML) ..	1229
Harmaan talouden torjuntaa koskeva suositus 2007 (EK, SAK, STT, AKAVA)	1232
PT-SAK, STTK, AKAVA hyvityssakkopöytäkirja 1984 ja muutospöytäkirja 2000	1233

Euroopan työmarkkinajärjestöjen puitesopimukset

EAY:n, UNICE/UEAPME:n ja CEEP:n puitesopimus etätyöstä (tietotekniikka-avusteinen etätyö) 16.7.2002	1234
---	------

Suomen työmarkkinaosapuolten sopimus etätyötä koskevan puitesopimuksen täytäntöönpanosta 23.5.2005	1236
Etätyöstä sovittaessa huomioon otettavaa (23.5.2005)	1236
EAY:n, UNICE/UEAPME:n ja CEEP:n työperäistä stressiä koskeva puitesopimus 8.10.2004	1238
Työperäistä stressiä koskeva keskusjärjestösuositus 19.11.2007 (EK, AKAVA, SAK, KiT, STTK, KT, VTML) ..	1239
EAY:n, BUSINESSEUROPE:n, UEAPME:n ja CEEP:n työssä tapahtuvaa häirintää ja väkivaltaa koskeva itsenäinen puitesopimus 26.4.2007	1241
EAY:n, BUSINESSEUROPE:n, UEAPME:n ja CEEP:n osallistuvia työmarkkinoita koskeva puitesopimus 25.3.2010	1243
Eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten itsenäinen puitesopimus, joka koskee aktiivista ikääntymistä ja sukupolvinäkökulmaa 15.12.2016	1246

LIITTEET

Liite 1	
Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta 12.6.2008/400; Liitteet I–X	1252
Liite 2	
Valtioneuvoston asetus syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista, perimää vaurioittavista ja lisääntymiselle vaarallisista tekijöistä työssä 21.3.2024/113; Liitteet II–IV	1273
Liite 3	
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilta vaaroilta 14.12.2017/933; Liitteet I–III	1281
Liite 4	
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista 21.5.2015/687; Liitteet I–IV	1284
Liite 5	
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitalliseksi tunnetuista pitoisuuksista 13.2.2025/55; Liite..	1291
Liite 6	
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta 19.5.2016/388; Liitteet I–III	1314

Asiahakemisto	1319
Oikeustapaushakemisto	1339